

РЕШЕНИЕ

№ 27

гр. Търговище, 29.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на двадесет и трети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: БИСЕРА Б. МАКСИМОВА

при участието на секретаря ЖОРЖЕТА СТ. Х.А
като разгледа докладваното от БИСЕРА Б. МАКСИМОВА Търговско дело № 20243500900001 по описа за 2024 година

Производството е по реда на глава 32 от ГПК. Иск с правно основание в разпоредбата на чл. 432, ал. 1 от КЗ.

Производството е образувано по депозирана искова молба от А. С. С., ЕГН *****, адрес: с.Г..., общ. Попово, ул."С..." № 13, подадена чрез адв. Н. П. С., Адвокатска колегия – Търговище, адрес: гр.Търговище, ул. „Лилия” № 4, вх. А, ет. 1, офис 8, срещу ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 67 А, на основание чл. 432 от КЗ, за обезщетение в размер на 26 000 лв., частичен иск от 45 000 лева, за причинените му неимуществени вреди от ПТП.

В исковата молба се твърди следното: На 10.03.2022 г. около 16:40 ч. по път III - 204, от гр. Разград към гр. Попово, А. С. С. е пострадал тежко при пътно транспортно произшествие, в резултат на което е получил средна телесна повреда - „Сътресение на гръбначния мозък в шийния му отдел с увреждане на гръбначно мозъчните коренчета в шийния отдел, довели до затруднение движението на горните и долни крайници”. При настъпване на ПТП-то той управлявал собствения си лек автомобил марка „Опел” с рег.№ Т...КК, когато е бил блъснат от неправомерно движещия се лек автомобил марка „Фолксваген Шаран“, с рег. № ..КК, управляван от собственика му - лицето Я.

М. Г. с ЕГН *****. Във връзка с причинените телесни повреди било образувано досъдебно производство № 104/2022 г. по описа на РУ- Попово. В хода на наказателното производство са били изготвени автотехническа, съдебно-медицинска и оценъчна експертиза. От събраните доказателства се установило, че виновен за настъпилото ПТП и съответно за причинената средна телесна повреда на ищеца е водачът на МПС-то с рег. № Т9297КК. Той е нарушил правилата за движение по ЗДвП: чл. 6, т. 1 от ЗДвП като не е съобразил поведението си с пътен знак Б2 - „Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!”, отнемайки предимството на пострадалия, който се е движил по главен път. Срещу Я. Г. е внесен обвинителен акт в РС-Попово. С Решение № 44 от 18.05.2023 г., постановено по НОХД № 81/2023 г. по описа на Районен съд-Попово обвиняемият е признат за виновен в това, че по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на ищеца - престъпление по чл. 343, ал. 1, б. ”б” във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК. Към 10.03.2022 г. за лек автомобил марка Фолксваген Шаран, с рег. № Т...КК, е имало валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност” със "Застрахователна компания ЛЕВ ИНС" АД. Застрахователната полица е била с № BG/22/122000525206.

В исковата молба се твърди още, че в първия час след настъпване на ПТП-то пострадалият е бил неадекватен и в безсъзнание. След като е дошъл в съзнание не е можел да се движи. На мястото е пристигнала линейка, която го е откарала в МБАЛ-Търговище. Там по спешност е хоспитализиран в Хирургичното отделение. Въпреки недоброто си състояние след четири дни е изписан с окончателна диагноза „Мозъчно сътресение, без открита вътречерепна травма”. След прибирането си от болницата ищецът е продължил да изпитва много силно главоболие и световъртеж. Поради тежкото му здравословно състояние на 23.03.2022 г. той отново е бил хоспитализиран, този път в неврологичното отделение на МБАЛ-Попово. Изписан е на 28.03.2022 г. с диагноза „Световъртеж от централен произход”. На 09.05.2022 г. А. С. отново е приет за изследване и лечение в неврологичното отделение на МБАЛ-Попово, поради продължаващите болки и скованост на шийно раменния отдел, придружени с болезнени и ограничени движения на горните крайници. От направените рентгенови изследвания на шийния отдел на гръбначния стълб е установено - изгладена лордоза на шийния отдел на гръбначния стълб. Цервикoarтоза. Приложено е

медикаментозно лечение. Пострадалият е изписан на 14.05.2022 г. за продължаване на медикаментозното лечение в домашни условия. Поставена му е диагноза „Увреждане на шийните коренчета на гръбначния мозък със затруднени движения на горните и долните крайници.

Въпреки дългото лечение и многократните хоспитализации ищецът твърди, че движението на крайниците му е силно ограничено. Липсват рефлексии. Неспособен е да извършва елементарни дейности от ежедневието. Разчита изцяло на помощта на съпругата си. След претърпяната катастрофа животът му е изцяло променен.

Ищецът твърди, че на 12.07.2023 г. отправил до ответника застрахователни претенции. Претенцията му за изплащане на обезщетение за причинените неимуществени щети била за сумата от 45 000 лв., а за причинените имуществени щети, представляващи стойността на унищожения автомобил - 1 320,80 лв. По претенцията за причинените неимуществени щети при застрахователя била заведена преписка под № 0000-1000-04-23-7510, а по претенцията за причинените имуществени щети при застрахователя била заведена преписка под № 0000-5000-23-000972. След около три месеца ответното дружество изплатило на ищеца претендираното обезщетение за причинените имуществени щети в пълен размер. По отношение на застрахователната ни претенция за причинените неимуществени щети ответникът изпратил уведомително писмо на 20.12.2023 г. В него той съобщил, че е склонен да изплати обезщетение в размер на 2 500 лв., като включва съпричиняване от страна на пострадалия за това, че не бил реагирал своевременно с аварийно спиране.

Предвид гореизложеното, ищецът моли съда да осъди "ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ ЛЕВ ИНС" АД да му заплати сумата от 26 000 лв., представляваща частичен иск за обезщетение от общо претърпените от него неимуществени вреди (болки, страдания и неудобство) в размер на 45 000 лв., настъпили вследствие на ПТП, реализирано на 10.03.2022 г. от водача на лек автомобил марка Фолксваген Шаран, с рег. № Т9297КК - лицето Я. М. Г., което лице е осъдено за деянието с влязъл в сила съдебен акт, ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата на образуване на настоящото дело до окончателното изплащане. Претендира от ответника дължимото адвокатско възнаграждение по чл. 38,

ал. 2 от ЗА.

Направени са доказателствени искания. Представени са писмени доказателства.

В срока по чл. 367, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ "ЛЕВ ИНС" АД, вписана в Търговския регистър с ЕИК 121130788, чрез упълномощен процесуален представител - адв. С. Д. Д., АК - Добрич, личен - номер 1100020093, с адрес за призоваване: гр. Добрич, ул. „Д-р Иван Пенаков“ № 4, в който се изразява следното становище по исковите претенции:

Считат, че ищецът не е доказал възникването на отговорността на ЗК „Лев Инс“ АД и своето право за получаване на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди от процесното пътнотранспортно произшествие. Не били доказани елементите за осъществяване на фактическия състав, противоправното и виновно поведение на водача на лек автомобил марка "Фолксваген", модел „Шаран“, с ДК № Т9297КК в процесното пътнотранспортно произшествие.

В случай, че се установи деликтно поведение от страна на Я. М. Г., навеждат възражение за принос на ищеца за настъпване на вредоносния резултат. От представените по делото документи и нанесените телесни увреждания на А. С. С., може да се стигне до извода, че не са спазени установените нормативни правила при управление на моторно превозно средство. Степента на причинените увреждания на А. С. С. показва, че лицето не е използвало обезопасителен колан. Наред с горното, може да се направи и извод, че ищецът А. С. С. е извършил нарушение и на разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от Закона за движение по пътищата, избирайки скорост на движение, която не му е позволила да спре пред възникналото препятствие на пътя, а именно лек автомобил марка "Фолксваген", модел „Шаран“, ДК № Т 9297КК, с който е настъпил ударът, въпреки те същият е бил видим за водача - С.. Наред с това се твърди, че ищецът А. С. е управлявал автомобила след употреба на алкохол и/или наркотични вещества. Вземайки предвид всички тези обстоятелства ответникът твърди, че е налице съпричиняване в размер на 80% за настъпване на вредоносния резултат.

Оспорват всички твърдения по отношение вида медико-биологичния характер и степента на уврежданията, твърденията, свързани с

продължителността на оздравителния период, както и твърдението, че оздравителният период не е приключил. Невярно е, според ответника, твърдението, че пострадалият е развил „Увреждане на шийните коренчета, некласифицирани другаде“, в резултат на ПТП от 10.03.2022 г. Твърди се, че това заболяване на ищеца не се намира в пряка причинна връзка с настъпилото ПТП. Относно размера на претендираното обезщетение за претърпени неимуществени вреди считат същото за прекомерно завишено. Не оспорват, че към датата на ПТП лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Шаран“, ДК № Т9297КК е бил застрахован по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, издадена от ЗК „Лев Инс“ АД.

В обобщение ответникът моли съда да отхвърли изцяло исковите претенции като неоснователни и присъждане на разноските в производството.

В законовия срок не е постъпила допълнителна искова молба.

Относно допустимостта на предявените искове съдът приема следното:

Предявеният по реда на чл. 432, ал. 1 от КЗ иск се явяват допустим. Ищецът е предявил претенция пред застрахователя за доброволно уреждане на спора. Споразумение не е постигнато, поради което той има правен интерес от предявяване на настоящите искиви претенции.

В съдебно заседание всяка от страните поддържа своите искания, изразени в писмените им становища, депозираните по делото.

Процесуалният представител на ищеца адвокат С. моли съда да уважи изцяло така предявения иск. Заявява, че в хода на съдебното следствие е доказан както механизмът на причиняване на телесните повреди на ищеца, така и последвалите негативни влияния по това ПТП върху неговото здраве и начин на живот. Счита, че не е налице съпричиняване на вредоносния резултат. Ищецът се е движел правомерно в неговата лента за движение като нарушителят е изскочил на пътя му и не е спазил знак „стоп“. По отношение възражението на ответника за наличие на дегенеративни заболявания, които според него всъщност били истинският причинител на неудобствата и затрудненията в поведението на ищеца, адвокат С. заявява, че както е видно от показанията на разпитаните свидетели, той дори да е имал такива дегенеративни заболявания, те не са му попречили по никакъв начин на нормалния начин на живот, който рязко се е променил след причиненото

ПТП.

Ответникът чрез адвокат С. Д. от Добричка адвокатска колегия оспорва предявения иск като недоказан. В условията на евентуалност, ако съдът приеме иска за основателен, то моли да бъде определено процент на съпричиняване в размер на 80 %, тъй като в хода на настоящото производство по един категоричен начин от приетата АТЕ се установява, че ищецът, при създамата се опасност, чрез аварийно спиране би могъл да предотврати настъпването на произшествие. По отношение на медицинските критерии счита, че твърдените от ищеца болки и страдания са вследствие на предходна дегенеративна патология в шийния отдел, която е с приложени медицински документи в исковото производство и обосновава извода, че не претърпяното ПТП е причина за болките и страданията на ищеца. Моли съдът да редуцира иска и да бъде намален неговият размер с оглед принципа за справедливост, заложен в чл. 52 от ЗЗД.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, представени с исковата молба, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

По фактите съдът съобрази следното:

С влязло в сила Решение № 44 от 18.05.2023 година по НОХД № 81/2023 година по описа на Районен съд – Попово съдът е признал обвиняемия Я. М. Г., роден на 05.11.1945 г., български гражданин, с основно образование, женен, пенсионер, неосъждан /реабилитиран по право/, ЗА ВИНОВЕН в това, че на 10.03.2022г., около 16.40 ч., в община Попово, на път III - 204, км 28+901, на разклона с път IV-20422 за с.Кардам, при управление на МПС - лек автомобил „Фолксваген Шаран“ с рег. № Т...КК, е нарушил правилата за движение по ЗДвП: чл.6, т. 1 от ЗДвП - не е съобразил поведението си с пътен знак Б2 - „Спри! Пропусни- движещите се по пътя с предимство!“, като е отнел предимството на движещият се по главен път л.а. „Опел Вектра“ с рег. № Т...КК, в резултат на което по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на А. С. С. от с. Г..., общ. Попово, изразяваща се в сътресение на гръбначния мозък в шийния му отдел с увреждания на гръбначно-мозъчните коремчета в шийния отдел, което е довело до трайно затрудняване на движението на горните и долните крайници - престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“ във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК, поради което на основание чл. 78а от НК

го е освободил от наказателна отговорност за извършеното престъпление, като му е наложил административно наказание "ГЛЮБА" в размер на 1000.00 лв. /хиляда лева/, която да се заплати в полза на съдебната власт по бюджетната сметка на Поповския районен съд.

Механизмът на обсъжданото ПТП е следният: На 10.03.2022 г., около 16:25 часа на път III - 204, км 28-901, северен разклон за с. Кардам, общ. Попово, в района на отклонението за с. Кардам, общ. Попово се е движил лек автомобил „Опел Вектра" с рег. № Т 1871 КК, управляван от А. С. С., с посока на движение от гр. Разград към гр. Попово. Скоростта на движение на автомобил „Опел" в района на произшествието е била около 74,5 км/ч. Опасната зона за спиране при определената скорост е била съответно около 64,36 м. В същото време, в посока от с. Кардам, общ. Попово със завиване наляво към гр. Разград се е движил автомобил „Фолксваген Шаран", водачът на който след спиране малко след стоп линията, е навлязъл в зоната на кръстовището. Скоростта към момента на удара предвид ускорителното движение на автомобила „Опел" е достигнала около 19,3 км/ч. В момента на навлизане на автомобил „Фолксваген" косо на платното за движение автомобил „Опел" е бил на отстояние около 76,62 метра от мястото на удара. Водачът на лек автомобил „Опел" е имал пряка видимост към автомобил „Фолксваген" на разстояние не по-малко от 100 метра. При това движение на двата процесни леки автомобили е последвал челен удар между челната дясна част на автомобил „Опел" и челна лява част на автомобил „Фолксваген". В резултат на удара л.а. „Фолксваген" се завърта около вертикалната си ос по посока на часовата стрелка и е продължил движението си в обратна посока спрямо неговата предварителна посока на движение, като се установява на около 5 метра от мястото на удара, а автомобил „Опел" е продължил движението си напред и наляво спрямо неговата предварителна посока на движение, като се установява на около 10 метра от мястото на удара. Ударът между двата автомобила настъпва в дясна пътна лента, считано по посока към гр. Попово. Произшествието настъпва на прав хоризонтален пътен участък, светла част от денонощието и суха асфалтова настилка.

Скоростта на л.а. „Опел Вектра" с рег. № Т 1871 КК в района на произшествието преди и по време на настъпване на удара е била 74,5 км/ч. Непосредствено преди удара не са намерени спирачни следи и скоростта на ППС преди ПТП съвпада с тази в момента на удара. Според вещото лице,

изготвило автотехническата експертиза, от техническа и професионална гледна точка следва да се приеме като технически причини за настъпване на произшествието: 1. Основната техническа причина довела до настъпване на ПТП е навлизането на автомобил „Фолксваген Шаран“ в лентата за движение на л.а. „Опел“ с цел да я пресече. Той не е пропуснал движещия се по пътя с предимство автомобил „Опел“ 2. Допълнителна техническа причина довела до настъпване на произшествието е, че водачът на автомобил „Опел“ не е възприел своевременно навлизания напречно на платното за движение автомобил „Фолксваген“ или ако го е възприел, не е реагирал чрез аварийно задействане на спирачната система на автомобила.

Според вещото лице водачът на автомобил „Опел Вектра“ е разполагал с техническа възможност да предотврати настъпване на произшествието при своевременно възприемане на навлизания напречно на платното за движение автомобил „Фолксваген“ и предприемане на маневра „аварийно спиране“.

Не е спорно по делото, че автомобилът, управляван от водача Я. М. Г., е имал ЗЗГОА в ответното дружество към датата на събитието. Ответното застрахователно дружество е изплатило на ищеца обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в увреда на автомобила и му е предложило обезщетение за неимуществени вреди в размер на 2 500 лева - т.е. следва да се приеме, че ответното дружество е признало иска с оглед основанието, на което е предявен и частично – относно размера на обезщетението за неимуществени вреди.

Относно последиците от процесното ПТП спрямо ищеца съдът приема за установено следното:

В първия час след настъпване на ПТП-то пострадалият е бил неадекватен и в безпомощно състояние. На мястото на удара е пристигнала линейка, която го е откарала в МБАЛ-Търговище. Там по спешност е хоспитализиран в Хирургичното отделение. След четири дни е изписан с окончателна диагноза „Мозъчно сътресение, без открита вътречерепна травма“. На 23.03.2022 г. той отново е бил хоспитализиран, този път в неврологичното отделение на МБАЛ-Попово. Изписан е на 28.03.2022г. с диагноза „Световъртеж от централен произход“. На 09.05.2022 г. А. С. отново е приет за изследване и лечение в неврологичното отделение на МБАЛ-Попово. Изписан е на 14.05.2022 г. за продължаване на медикаментозното лечение в домашни

условия. Поставена му е диагноза „Увреждане на шийните коренчета на гръбначния мозък със затруднени движения на горните и долните крайници.

Според вещото лице-съдебен лекар, от данните по делото и медицинската документация на А. С. С. е видно, че на 10.03.2022 г. същият при пътно-транспортно произшествие е получил мозъчно сътресение, сътресение на гръбначния мозък в шийния му отдел с увреждания на гръбначно-мозъчните коренчета в шийния му отдел, довели до затрудняване движението на горните и долните крайници. Това затрудняване на движението на горните и долните крайници е било за около 4-5 месеца и в този смисъл е осъществен медико-биологичният признак на трайно затруднявани движението на крайници - горни и долни. Мозъчното сътресение според клиничните изследвания е било от по-леките степени без да е имало изпадане в най тежката му степен - кома и това лекостепенно мозъчно сътресение е причинило на пострадалия временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Според съдебния лекар всички тези увреждания са в пряка причинна връзка с претърпяното ПТП. Увреждането на шийния отдел на гръбначния мозък и коренчетата на гр. мозък е в резултат от силно политане на главата напред по посока на движението на автомобила при сблъсъка с другата кола и извиване на шията напред.

На 27.03.2024 г. пострадалият А. С. С. е бил прегледан от вещото лице, при което е констатирано, че пострадалият се придвижва сам, без помощни средства. Движи горните и долните крайници почти в пълен обем като има болки при движенията на горните крайници, което може да се дължи на възрастови промени. Няма остатъчни трайни увреждания като парализа и намаление на обема на мускулите на крайниците. По повод направените на 09.05.2022 година рентгенови изследвания на шийния отдел на гръбначния стълб, при които е установено наличие на изгладена лордоза на шийния отдел на гръбначния стълб и цервикоартроза, вещото лице пояснява в съдебно заседание, че става дума за състояния отпреди обсъжданото ПТП и че при такова състояние също се изпитва болка в областта на шията, гърба и раменете. Според вещото лице болките, които е изпитвал и още изпитва пострадалият, се дължат както на увреждането на шийния отдел на гръбначния мозък и коренчетата на гръбначния мозък, настъпило при въпросното ПТП, така и в резултат на това предхождащо дегенеративно състояние на ищеца. С оглед състоянието на ищеца към настоящия момент

вещото лице е категорично, че занапред ищецът няма да бъде в състояние да извършва физически труд.

По делото са разпитани свидетели, чиито показания касаят здравословното състояние, болките и страданията, които е претърпял ищецът след произшествието. Към датата на обсъжданото ПТП ищецът е бил на 62 години и макар да имал съпътстващи заболявания, свидетелите го описват като човек, който е работел постоянно, макар и на „частно“, упражнявайки физически труд – основно бране на малини, ягоди и други плодове като с автомобила си е пътувал до там, където го извикат да работи. Свидетелката Магдалена Йорданова Асенова, която живее от 35 години с ищеца, заявява, че преди произшествието А. е бил мъжът в къщата, който се е грижил за всички аспекти по обслужване на дома им и градината около него. Той е цепил дърва за огрев, той е вършил т. нар. мъжки работа в дома им. Свидетелката била потресена от състоянието на А. след катастрофата, защото целият е бил подут и не можел да движи нито краката си, нито ръцете си. Вървял като малко дете. Изпитвал силни болки. Не можел изобщо да се обслужва сам – да се облича, да се храни. Това му състояние продължило 3-4 месеца, все така бил без да се подобрява. Не искал да се храни, ревял от болка. Преди работел всичко, което му дават, земеделска работа също, копаел на нивата. След катастрофата той никъде не е ходил да работи. Свидетелката пояснява следното: „По двора нищо не прави, цялата работа аз я върша. Всичко е на моите ръце. По телефона викам брат ми и още едно момче от селото, да идват да ми помагат, цепят дърва, да носят, да ми помагат. А. не може да цепи дърва, той не може да хване нищо. Преди това да се случи с него всичко правеше, но сега нищо не може да прави.“ В сходна насока са и показанията на свидетеля А.Й. Асенов: „След катастрофата А. не е добре, не може с ръцете да работи. Като имат нужда в двора, отивам да помагам, цепя дърва, обръщам им двора. Каквото има нужда да се прави, помагам. Живея в същото село. Преди катастрофата не са ме викали да помагам. Той след катастрофата вече не шофира.“

От правна гледна точка съдът съобрази следното:

Имуществената отговорност на застрахователя по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ е обезпечително-гаранционна, поради което тя е функционално обусловена от основанието и размера на имуществената

отговорност на застрахованото лице, т.е. застрахователят по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ обезпечава деликтната отговорност на виновния извършител на противоправното деяние – до размера на установената в закона, респ. уговорената в застрахователния договор застрахователна сума. Съобразно правната природа на обезпечително-гаранционната отговорност застрахователят отговаря за причинените вреди само на основанията и размерите, за които отговаря самият застрахован - делинквент по застраховка „Гражданска отговорност“. Функциите на този вид специална имуществена застраховка, са обезщетителна и обезпечителна - целящи да бъдат отстранени неблагоприятните последици, възникнали в тежест на застрахования от непозволено увреждане, чрез покриване на отговорността му за обезвреда от застрахователя, с което се гарантира запазване на неговото имущество, както и да се обезпечи правото на обезщетение чрез възможността пострадалият да иска пряко от застрахователя плащане на дължимото от делинквента парично обезщетение. При застраховката “Гражданска отговорност” на автомобилистите втората функция има не само обществена оправданост, но и важно социално предназначение - да се осигури засилена защита на увредените трети лица. Специфичното предназначение на тези застраховки е основанието те да бъдат уредени от закона като задължителни и да бъдат подчинени на специални правила и на институции за контрол относно удостоверяване сключването на застрахователния договор по законовоопределен начин, информация за конкретния застраховател и за заплащане на обезщетение по прекия иск на увредения в определени хипотези от създадения Гаранционен фонд.

В отношенията между страните в настоящото производство е безспорно установено наличието на правопораждащия фактическия състав за основателността на прекия иск на увреденото лице срещу застрахователя, по чл. 432, ал. 1 от КЗ за обезщетяване на причинените от застрахованото лице вреди от деликт, а именно: **валидно застрахователно правоотношение** - налична валидна сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на произшествието за МПС марка „Фолксваген“, модел „Шаран“ с рег. № Т9297КК, сключена с ответното застрахователно дружество; **настъпване на застрахователно събитие** в срока на действие на договора - ПТП, **претърпени неимуществени и имуществени вреди** от лицето, претендиращо обезщетение, които вреди са **в резултат на виновното**

поведение на застрахования водач.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК „Влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.“ Същата сила има решението на съда по НОХД № 91/2023 година на Районен съд – Попово.

Спорните въпроси основно са свързани с размера на обезщетението за неимуществени вреди, което обезщетение следва да се определи по правилото на чл. 52 ЗЗД, и наличие или липса на съпричиняване от страна на пострадалия за настъпване на вредоносния резултат.

Съгласно задължителните за съдилищата указания, дадени в Постановление № 4/23.12.1968 г. на Пленума на ВС и множество решения на ВКС, постановени по реда на чл. 290 ГПК, понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на конкретни обективно съществуващи в действителността обстоятелства. За да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за „справедливост“ на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Основните обстоятелства за определяне на размера на справедливото обезщетение в случая са: видът, характерът и степента на констатираното увреждане и състоянието на пострадалия; начинът на извършване на увреждането; видът и начинът на провежданото лечение, неговата продължителност; болките и страданията, претърпени, както при причиняване на увреждането, така и при провеждане на лечението през всичките му етапи; отстранени ли са травмите или има остатъчни явления; периода на загуба на двигателна способност; психическата травма, както при причиняване на увреждането, така и впоследствие; възрастта на увредения; налице ли е намалена трудоспособност, степен на възстановяване, прогноза на отшумяване на уврежданията и др.

Съобразявайки посоченото, съдът намира, че следва да определи на ищеца справедливо обезщетение за неимуществени вреди в размер на 45 000 лева. При определяне на размера на обезщетението съдът съобразява следните обстоятелства: преди произшествието, макар да е имал заболявания, ищецът е бил трудоспособен; извършвал е физически труд не само в домашни условия, но и като основния му начин за осигуряване на финансови средства в семейството. Управлявал е лек автомобил и по този начин е бил мобилен с оглед възможността да посещава различни места, на които са му възлагали работа. След произшествието ищецът не е и няма да е в състояние да се възстанови в пълния си физически капацитет както преди него. Напротив, няма да може да управлява автомобил и да извършва тежък физически труд. Отделно от това съдът съобразява здравословното състояние на ищеца в рамките на около 5 месеца след произшествието. Същият е получил мозъчно сътресение по време на обсъжданото ПТП. Бил е в безпомощно състояние. Наложило се е няколко пъти да влиза в болница за лечение. Ищецът не е можел да върви, да си движи ръцете няколко месеца след произшествието. Бил е обслужван от жена си. А и сега все още има затруднения. При определяне размера на обезщетението съдът изхожда и от обстоятелството, че според вещото лице част от болките, които търпи ищецът, са вследствие на негово дегенеративно заболяване. Съдът съобразява този факт при определяне на размера на обезщетението доколкото болката е както в резултат на претърпяното ПТП, така и в резултат на установеното по време на лечението предхождащо състояние на ищеца - изгладена лордоза на шийния отдел на гръбначния стълб и цервикоартроза. Съдът не може да се съгласи с тезата на ответника, че състоянието на ищеца след процесното ПТП се дължи единствено на това дегенеративно състояние. До произшествието ищецът не се оплаквал от болки, каквито е имал и от които се оплаква сега – болки в областта на врата, гърба и едната ръка. Това дегенеративно състояние е било констатирано в хода на лечението на ищеца от травмата, която е получил в процесното ПТП, но не е първопричината за изпитваните от ищеца след произшествието болки и страдания. Въпреки това съдът съобразява заключението на вещото лице, че изпитваните болки и страдания от А. се дължат и на получената травма при произшествието, както и на неговото дегенеративно заболяване, поради което определя размера на справедливото за ищеца обезщетение при отчитане на това обстоятелство.

По възражението за съпричиняване:

Съгласно задължителната съдебна практика и формираната по реда на чл.290 и сл. ГПК казуална практика на касационната инстанция, обективирани съответно в т.7 на ППВС № 17/ 63 г., ТР № 88/62 г. на ОСГК на ВС, ТР № 1/2014 г. на ОСТК на ВКС и в множество служебно известните на настоящия съдебен състав решения: № 206/ 12. 03. 2009 г., по т.д.№ 35/2009 г. на II т.о.; № 54 от 22.05. 2012 г., по т.д.№ 316 / 2011 г. на II т.о.; № 165 от 26.10.2010 г., по т. д.№ 93/ 2010 г.; № 45 от 15. 04. 2009 г., по т.д.№ 5 25/2008 г. на II т.о.; № 169 от 28. 02.2012 г., по т.д.№ 762 /2010 г. на II т.о.; № 58 от 29.04.2011 г., по т.д.№ 623/2011 г. на II т.о.; № 206 от 12.03.10 г., по т.д.№ 35/2009 г.; № 18 от 17. 09.18 г., по гр.д.№ 60304 / 16 на IV г.о. и мн.др., които изцяло се споделят, за да е налице съпричиняване на вредата е необходимо да бъде установена пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Приносът на увредения - обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, **но всякога това му поведение трябва да води до настъпване, или да улеснява настъпването на вредоносния резултат, т.е., в някаква степен да го обуславя.** Затова и винаги е необходимо да бъде направено разграничение между приноса на пострадалия за възникване на самото пътнотранспортно произшествие, като правно значим факт, изискващ приложението на чл. 51, ал.2 от ЗЗД и допринасяне за настъпване на вредата спрямо самия него, факт, също изискващ приложение на чл. 51, ал.2 от ЗЗД. Следователно, за да е налице принос на увредения към настъпване на увреждането е необходимо извършеното от последния действие, респ. въздържането от такова, не само да нарушава предписаните от ЗДвП и ППЗДвП правила за поведение, но в своята конкретика да се намира в пряка причинна връзка с вредата, т.е. тя да е негово следствие.

Настоящият съдебен състав приема, че в случая е налице съпричиняване от страна на ищеца. Заключение на вещото лице е категорично – ищецът е имал техническа възможност да избегне удара чрез предприемане на маневра „аварийно спиране” или друга спасителна маневра. Разпоредбата на чл. 20 от ЗДвП гласи следното: Чл. 20. (1) Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват. (2) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2007 г.) Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия,

с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. **Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението.**“

По делото е установено, че ищецът изобщо не е направил опит да спре. Според вещото лице, водачът на лекия автомобил „Опел“ е бил на разстояние около 76.6 метра от мястото на удара в момента на възникване на опасността при започване на маневрата за навлизане на другия водач на автомобила. Това разстояние, като се сравни с опасната зона за спиране на л.а. „Опел“ при определената скорост от 74 км., се получава неравенство от което е видно, че водачът А. С. е имал техническата възможност своевременно да спре и да задейства аварийно спирачките на автомобила. Имал е възможност да предотврати ПТП на навлизания напречно на платното лек автомобил „Фолксваген“.

С оглед така направения категоричен извод на вещото лице, съдът приема, че макар и да се е движил правомерно в своята лента за движение и при разрешена за пътя скорост, ищецът е проявил бездействие като не е предприел маневра „аварийно спиране“ и по този начин също е допринесъл за настъпилия вредоносен резултат. Съдът определя тежестта на ищцовото съпричиняване в размер на 1/3. Основната причина за настъпилия сблъсък е поведението на водача на застрахования автомобил, чиято вина и противоправно поведение са установени в наказателното производство по НОХД № 91/2023 година на РС – Попово.

Възражението на ответното застрахователно дружество, че ищецът не е ползвал обезопасителен колан не само не е доказано, но определено са налице данни, че ищецът е ползвал такъв предпазен колан предвид данните при приемането му в Спешно отделение на МБАЛ-Търговище, че по тялото му има следа от ползване на въпросния колан.

Възражението на ответното застрахователно дружество, че ищецът А. С. е управлявал автомобила след употреба на алкохол и/или наркотични вещества, не почива на никакви данни и доказателства по делото и е явно неоснователно.

Предвид изложеното, съдът приема, че ищецът има право на обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди по повод на обсъжданото ПТ в размер на 30 000 лева, след като намали справедливия размер на обезщетението с 1/3. Предявеният частичен иск за неимуществени вреди е изцяло основателен за сумата от 26 000 лева и следва да се уважи в този размер, ведно с лихва за забава от датата на предявяване на иска до окончателно изплащане на обезщетението.

Относно разноските:

Ищецът е освободен от държавна такса и такава следва да се възложи в тежест на ответното застрахователно дружество. Ищецът е представляван безплатно от адвокат. На същия се дължи възнаграждение съобразно резултата по делото по така уважения иск. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2014 за минималните размери на адвокатските възнаграждения – За процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес възнагражденията са следните: при интерес от 25 000 лв. до 100 000 лв. - 2650 лв. плюс 8 % за горницата над 25 000 лв.; т.е. дължимото адвокатско възнаграждение за присъденото от съда обезщетение за неимуществени вреди е в размер на 2 710 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС” АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление - гр. София, р-н „Студентски”, бул. “Симеоновско шосе” № 67А, представляван от С.Н.А. и П.В.Д. - изпълнителни директори, чрез упълномощен процесуален представител - адв. С. Д. Д., АК – Добрич, **да заплати** на А. С. С., ЕГН *****, адрес: с. Г..., общ. Попово, ул.”С....”№ 13, действащ чрез адв. Н. П. С., Адвокатска колегия – Търговище, сумата от **26 000 /двадесет и шест хиляди/ лева**, представляваща част от обезщетение за неимуществени вреди за травматични увреждания, болки и страдания, причинени му в ПТП на 10.03.2022 г., около 16.40 ч., в община Попово, на път III - 204, км 28+901, на разклона с път IV-20422 за с. Кардам, община Попово, от водач на моторно превозно средство лек автомобил „Фолксваген Шаран“ с рег. № Т....КК, застрахован в ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС” АД по

полица № BG/22/122000525206, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 05.01.2024 година до окончателно изплащане на задължението, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 45 от ЗЗД, чл. 52 от ЗЗД и чл. 51, ал. 2 от ЗЗД.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС” АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление - гр. София, р-н „Студентски”, бул. “Симеоновско шосе” № 67А, представлявано от С.Н.А. и П.В.Д. - изпълнителни директори, чрез упълномощен процесуален представител - адв. С. Д. Д., АК – Добрич, да заплати на адвокат Н. П. С., Адвокатска колегия – Търговище, адрес: гр.Търговище, ул. „Лилия”№ 4, вх. А, ет. 1, офис 8, адвокатско възнаграждение в размер на 2 710 /две хиляди седемстотин и десет/ лева, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС” АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление - гр. София, р-н „Студентски”, бул. “Симеоновско шосе” № 67А, представлявано от С.Н.А. и П.В.Д. - изпълнителни директори, чрез упълномощен процесуален представител - адв. С. Д. Д., АК – Добрич, да заплати в полза на бюджета на съдебната система по сметка на Окръжен съд – Търговище държавна такса върху уважения размер на иска в размер на 1 120 /хиляда сто и двадесет/ лева.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Апелативен съд-Варна.

Съдия при Окръжен съд – Търговище: _____